

Integraal onderhoud Muiden en Muiderberg

Versie 2
Maart 2017

Kerngegevens

"De komende jaren gaan we, wijk voor wijk en in nauwe samenspraak met de inwoners, de openbare ruimte in Muiden en Muiderberg opknappen. Ik kijk uit naar onze samenwerking bij deze mooie en uitdagende klussen!"

Marleen Sanderse,
wethouder voor o.a. Openbare Ruimte

Projectleider	Ben Berends
Afdeling	Beheer Openbare Ruimte en Gebouwen
Datum	Maart 2017
Behandeling	College van Burgemeester en wethouders
Planstatus	Concept
Projectnummer	Geen
Opdrachtgever	I. Keuning
Identificatie	

Inhoudsopgave

	Managementsamenvatting	4
1	Van wegonderhoud naar integraal onderhoud	8
	1.1 Inleiding	8
	1.2 Integrale aanpak	10
	1.3 Doel	10
	1.4 Projectresultaat	10
	1.5 Planafbakening	10
2	Uitgangspunten	12
	2.1 Beheeraspecten (TGKIO)	12
	2.2 Kwaliteit	12
	2.3 Geld	13
	2.4 Tijd	14
	2.5 Organisatie	14
	2.6 Informatie	15
3	Overige randvoorwaarden	18
	3.1 Algemene randvoorwaarden	18
	3.2 Duurzaamheid	18
4	Aandachtspunten	19
	Bijlage 1 Voorlopige planning.....	20

Managementsamenvatting

Aanleiding: wegonderhoud

Vanwege achterstanden in het onderhoud van wegen in Muiden en Muiderberg, heeft de gemeente Muiden in de aanloop naar de fusie met Naarden en Bussum in het kader van de artikel 12 procedure een Wegenbeheerplan opgesteld. De uitvoering van dit Wegenbeheerplan Muiden is voorzien voor de periode 2015 – 2019. Muiden zelf is nog in 2015 gestart met de voorbereiding van projecten die hieruit voortkomen.

Als gevolg van het achterstallig onderhoud is de toegankelijkheid van diverse wegen in Muiden en Muiderberg minder goed en zijn er risico's op valpartijen en aansprakelijkheidstellingen. Met name voor asfaltverhardingen geldt dat wanneer het onderhoud niet binnen afzienbare tijd wordt uitgevoerd, de toestand nog verder verslechtert en de schade aan wegen groter wordt, waardoor de benodigde ingreep om de wegtoestand weer op orde te krijgen ook groter en dus kostbaarder wordt. Er is dan sprake van kapitaalsvernietiging; de tekorten zullen daardoor steeds verder toenemen. In Muiden komt het geplande onderhoud voor diverse wegen rijkelijk laat.

Het uitvoeren van onderhoud is daarom noodzakelijk en in een aantal gevallen zelfs urgent.

De kwaliteit van de wegen in Muiden en Muiderberg ligt achter bij het niveau van de wegen in Naarden en Bussum, omdat daar in de afgelopen jaren onvoldoende onderhoud is uitgevoerd. Overigens blijft ook in Naarden en Bussum regulier onderhoud nodig. Gooise Meren heeft vorig jaar onderhoud uitgevoerd en het staat ook voor dit jaar gepland (budget vanuit de voorziening Onderhoud Wegen). Rationeel wegbeheer gaat namelijk uit van tijdig uitvoeren van onderhoud, waarbij niet pas tot onderhoud wordt overgegaan als de wegtoestand onvoldoende is, maar juist voorkomen wordt dat de wegtoestand onvoldoende wordt.

Om 'schoon' de fusie met Naarden en Bussum te kunnen aangaan, is Muiden vanuit de artikel 12 procedure verplicht om een Wegenbeheerplan op te stellen en het benodigd onderhoud (in een aantal gevallen rehabilitatie / vernieuwing van wegen) uit te voeren¹⁾. Muiden heeft daarvoor budgetten apart gezet, die tezamen met een financiële bijdrage van het rijk zijn gereserveerd. Gooise Meren heeft deze reserveringen overgenomen; er is dus speciaal voor het onderhoud in Muiden en Muiderberg geormerkt geld beschikbaar.

Eerste bevindingen: meer dan alleen wegonderhoud

Na de totstandkoming van de fusie heeft de nieuwe gemeente Gooise Meren de verdere uitwerking hiervan in 2016 ter hand genomen. Medio 2016 zijn tussentijds reparaties uitgevoerd op plaatsen waar schade aan de verharding potentieel gevaar opleverde en benodigd onderhoud niet langer uitgesteld kon worden. Uit onze bevindingen volgt dat er op meerdere plaatsen naast wegonderhoud, ook onderhoud aan de riolering, groenvoorzieningen, openbare verlichting en speelvoorzieningen nodig is.

Integrale aanpak

Met het Wegenbeheerplan 2015 – 2019 is het benodigde wegonderhoud (globaal) inzichtelijk gemaakt, maar omdat er ook onderhoud aan andere voorzieningen nodig is, dient de voorbereiding van de werkzaamheden breed opgepakt te worden. Vanuit efficiencyoverwegingen wordt gekozen voor een integrale aanpak en worden de benodigde werkzaamheden per deelproject gecombineerd. Deze Nota is van toepassing op meerdere deelprojecten. Omdat over de herinrichting van de wijk Noordwest in Muiden recentelijk al besluitvorming heeft plaatsgevonden, is deze Nota op deze cluster niet van toepassing.

¹⁾ Zie Artikel 12 rapport Muiden 2015 – Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Doel projecten en beoogd projectresultaat

Doel van de deelprojecten is om binnen enkele jaren (2016 – 2019) de opgelopen achterstanden in het onderhoud van de wegen in Muiden en Muiderberg weg te werken.

Het beoogd resultaat van ieder (deel)project is dat al het benodigd onderhoud zodanig op orde is gebracht, dat er in de eerste 15 tot 20 jaar na aanpak van de betreffende cluster / wijk geen groot onderhoud meer nodig is.

Uitgangspunten bij de verdere uitwerking

De uitgangspunten voor de deelprojecten worden in deze Nota beschreven ten aanzien van de beheer aspecten Tijd, Geld, Kwaliteit, Informatie en Organisatie (TGKIO).

Kwaliteit

- **Integrale en projectmatige aanpak** – de focus ligt in eerste instantie op het benodigd wegonderhoud, maar waar nodig wordt 'werk met werk' gemaakt en onderhoud aan overige voorzieningen gecombineerd. In veel gevallen is nader onderzoek (grondeigendom, riool-, groen- en OV-inspecties) en een zorgvuldige risico-inventarisatie (o.a. bodemonderzoek) nodig.
- **Projectresultaat bepaalt mate van onderhoud** – de maatregelen worden nu zodanig bepaald dat er (per cluster) de komende 15 tot 20 jaar geen groot onderhoud meer nodig is.
- **Mate van onderhoud is van invloed op mate van honoreren wensen** – afhankelijk van de benodigde maatregelen kunnen eventuele wensen in meer of juist mindere gehonoreerd worden. Bij alleen wegonderhoud verandert er in principe niets wezenlijks aan de inrichting van de wegen en zijn de mogelijkheden voor honoreren van extra wensen beperkt. Bij vervanging van de riolering dient de bovengrondse verharding opgebroken te worden en kan deze bij terugbrengen makkelijker aan wensen van belanghebbenden worden aangepast.

Geld

- **Uitvoering wegonderhoud binnen reeds gereserveerde middelen** – het benodigd wegonderhoud wordt uitgevoerd binnen reeds de gereserveerde middelen (totaal Groot Onderhoud: € 2.435.000, totaal Investerings: € 2.254.000). Muiden heeft in de aanloop naar de fusie met Naarden en Bussum zelf gelden gereserveerd en vanuit de artikel 12-procedure is dit aangevuld tot de benodigde middelen om te voldoen aan een minimaal onderhoudsniveau. Gooise Meren heeft deze reserveringen via de begrotingswijziging 2016 overgenomen. Het betreft **geormerkte budgetten voor wegonderhoud in Muiden en Muiderberg**.
- **Bij aanvullend onderhoud ook aanvullende besluitvorming door gemeenteraad** – waar aanvullend onderhoud aan andere producten (riolering, groenvoorzieningen, openbare verlichting en speelvoorzieningen) nodig is, dient ook aanvullend goedkeuring door de gemeenteraad gegeven te worden voor inzet van (deels al gereserveerd) budget vanuit de betreffende producten.
- **Indien mogelijk wordt subsidie vanuit de BDU aangevraagd** – wanneer (in geval van rioolvervanging / herinrichting) de verkeersveiligheid wordt verbeterd, wordt getracht hiervoor een bijdrage te verkrijgen vanuit de Brede Doel Uitkering (BDU) van de provincie. Vooraf is er geen zekerheid over toekenning hiervan.
- **Aanpassingen op basis van Life Cycle Costing (LCC)** – in geval van wijzigingen in de inrichting van wegen of gewenst gebruik van andere materialen, worden vooraf de kosten over de totale levensduur (niet alleen aanleg, maar ook beheer en sloop) ervan meegewogen.

Tijd

- **Voorbereiding en uitvoering projecten in de periode 2016 – 2019** – de fasering en planning van de deelprojecten (in totaal 8 clusters) is erop gericht het benodigd onderhoud binnen de beoogde periode (tot en met 2019) te realiseren.

Organisatie

- **Voorbereiding met een integrale projectgroep en ingenieursbureau** – de deelprojecten worden voorbereid door een projectgroep, waarin alle benodigde vakdisciplines vertegenwoordigd zijn. Tevens worden ingenieursbureaus ingezet voor de engineering.

Informatie

- **Basisinformatie** – per deelproject wordt een plan opgesteld op basis van gehouden en nog te houden inspecties en onderzoek.
- **Bewonersparticipatie en communicatie** – wij vragen de stadsraad en wijkraden in Muiden en Muiderberg om tijdens de projecten als klankbordgroep te fungeren en ons niet alleen inhoudelijk te adviseren bij de planuitwerking, maar ook te reflecteren op het verloop van de processen. Wij willen voor de planvorming zoveel mogelijk gebruikmaken van hetgeen er onder bewoners en belanghebbenden leeft. Om deze informatie naar binnen te halen worden bewoners vóóraf digitaal bevroegd over hun wijk en kunnen zij ook digitaal reageren op de plannen. Tevens worden informatiebijeenkomsten georganiseerd. Daarmee worden wensen en eventuele kansen die ook door bewoners naar voren worden gebracht, inzichtelijk gemaakt en is er in de gedachtewisseling tevens ruimte voor persoonlijke aandacht en discussie met bewoners. De informatiebijeenkomsten worden in principe zo dicht mogelijk bij de betreffende wijken belegd. Verder betrekken wij de bewoners zoveel mogelijk bij het maken van keuzes in de plannen. De gemeente wil zoveel mogelijk faciliteren wat nodig is om de wijken op te knappen naar de inzichten van de bewoners en – waar zij kan – meewerken aan eventuele initiatieven. Als dat niet kan met de beperkte financiële middelen die voor het wegonderhoud zijn gereserveerd, zijn er misschien wel andere mogelijkheden waarbij de gemeente kan ondersteunen. De mogelijkheden daarvoor dienen per deelproject bepaald te worden (maatwerk).
- **Fasering en rolverdeling** – de projecten bestaan uit 6 fasen, met ieder een eigen rolverdeling. Fase 0 (Initiatief) is reeds doorlopen.
Tijdens fase 1 (Onderzoek) is het Wegenbeheerplan Muiden vastgesteld. In de verdere uitwerking hiervan is geconcludeerd dat er onder andere vanwege het benodigd onderhoud aan overige voorzieningen aanvullend onderzoek nodig is.
In fase 2 (Uitgangspunten) wordt de nu voorliggende Nota ter besluitvorming voorgelegd.
In fase 3 (VO) wordt door het college van B&W een Voorlopig *Onderhoudsplan* of (indien sprake is van een herinrichting) een Voorlopig *Ontwerp* opgesteld en besproken met bewoners en belanghebbenden. Er wordt een Reactienota opgesteld, waarin alle reacties en zienswijzen en de door ons voorgestelde uitwerking worden weergegeven.
In fase 4 (DO) wordt het plan naar aanleiding van alle ingekomen reacties door het college van B&W aangepast naar een Definitief *Onderhoudsplan* of Definitief *Ontwerp*. Tevens wordt in deze fase goedkeuring van de gemeenteraad gevraagd voor het inzetten van eerder gereserveerde budgetten.
In fase 5 wordt het deelproject gerealiseerd (aanbesteding, gunning, uitvoering van werkzaamheden).
In fase 6 volgt oplevering en beheer van het gerealiseerde werk.

Overige randvoorwaarden

Bij de uitwerking van de deelprojecten wordt gebruik gemaakt van het Handboek Infra (intern handboek met principes voor constructies, oplossingen en voorzieningen binnen de openbare ruimte) en – in geval van herinrichting – de landelijke principes van Duurzaam Veilig. Duurzaamheid is tevens een belangrijke randvoorwaarde voor de uitwerking van het ontwerp van de plannen en de realisatie ervan. Het gaat om meer dan het milieu alleen, met uitvoering van de deelprojecten wordt getracht om een betere situatie te creëren voor de burgers en de leefomgeving (People, Planet en Profit) in Muiden en Muiderberg.

Aandachtspunten

Vooralsnog worden de volgende aandachtspunten gezien:

- **Mate van honoreren wensen** – het kan voorkomen dat wensen van bewoners van de ene straat niet of slechts zeer beperkt gehonoreerd kunnen worden (wanneer sprake is van alleen wegonderhoud), terwijl wensen van bewoners van een andere straat wél ingewilligd kunnen worden (omdat daar sprake is van herinrichting). Dat kan leiden tot gevoelens van ongelijke behandeling en weerstand tegen het proces.
- **Onzekerheid over voldoende budget** – de gereserveerde middelen voor wegonderhoud zijn krap en uit onze eerste bevindingen blijkt dat het wegonderhoud plaatselijk zeer slecht is en ook andere voorzieningen behoorlijk onderhoud vragen. Er bestaat daarom een kans dat gereserveerde budgetten niet afdoende zijn en er aanvullend budget nodig is om de gewenste of acceptabele onderhoudstoestand te realiseren.
- **Beoogde tijdsperiode is krap** – de beoogde uitvoeringsperiode voor de projecten (tot 2019) is mogelijk te krap. Er bestaat een reëel risico dat er meer tijd nodig is voor het voorbereiden en uitvoeren van al het benodigd onderhoud in Muiden en Muiderberg. Het is daarom noodzakelijk om de staat van de wegen te blijven monitoren en zonodig tussentijdse onderhoudsmaatregelen te nemen.

1 Van wegonderhoud naar integraal onderhoud

1.1 Inleiding

In delen van Muiden en Muiderberg is sprake van achterstallig wegonderhoud. De afgelopen jaren heeft de voormalige gemeente Muiden de verhardingen binnen de gemeente niet op het gewenste niveau onderhouden. Daardoor voldoet de onderhoudstoestand van een deel van de wegen niet aan het niveau waaraan deze op basis van landelijke eisen van wegbeheer behoren te voldoen. Dit zorgt voor een verminderde toegankelijkheid van wegen, risico's op valpartijen en op schade aan voertuigen van weggebruikers, waarvoor de gemeente als wegbeheerder aansprakelijk is. Het uitvoeren van onderhoud is noodzakelijk en in een aantal gevallen zelfs urgent. Tevens is een aantal wegen in Muiden aan het einde van hun levensduur, deze moeten opnieuw worden aangelegd (rehabilitatie).

De kwaliteit van de wegen in Muiden en Muiderberg ligt achter op het niveau van de wegen in de kernen Naarden en Bussum. Waar Naarden en Bussum de afgelopen jaren stelselmatig onderhoud hebben uitgevoerd aan hun wegen, heeft Muiden dat over een langere periode nauwelijks gedaan. In Naarden is er vanaf 2004 structureel en steeds op basis van inspecties onderhoud uitgevoerd aan wegverhardingen. In Bussum werd het wegonderhoud zoveel mogelijk gecombineerd met grootschalige rioolvervanging- en herinrichtingsprojecten en is er eveneens naar aanleiding van inspecties aanvullend onderhoud uitgevoerd. Overigens blijft er ook in Naarden en Bussum nog steeds onderhoud aan de wegen nodig, dit wordt jaarlijks (op basis van inspecties) uitgevoerd vanuit de voorziening Onderhoud Wegen. Vanwege dit reguliere onderhoud blijft de toestand van de wegen op een acceptabel niveau en wordt voorkomen dat de achterstand te hoog oploopt.

In Muiden is er dus een inhaalslag nodig, om voor het totaalbeeld in de gemeente op het gewenste niveau te komen. Met name voor asfaltverhardingen geldt dat wanneer dit onderhoud niet binnen afzienbare tijd wordt uitgevoerd, de toestand nog verder verslechtert en de schade aan wegen groter wordt, waardoor de benodigde ingreep om de wegtoestand weer op orde te krijgen ook groter en dus kostbaarder wordt. Er is dan sprake van kapitaalsvernietiging; de tekorten zullen daardoor steeds verder toenemen.

Toelichting: waar op asfaltwegen in eerste instantie nog volstaan kan worden met het plaatselijk repareren of vervangen van een asfaltdeklaag, dient bij uitstel van onderhoud de reparatie dieper in de wegconstructie uitgevoerd te worden, of moet zelfs de totale wegconstructie (incl. fundering) vervangen worden. Onderhoud aan wegverhardingen is altijd duurder naarmate men dit langer uitstelt. Het tijdig uitvoeren van onderhoud is dus belangrijk: het is zaak om niet pas tot onderhoud over te gaan als de wegtoestand onvoldoende is, maar juist te voorkomen dat het onvoldoende wordt. In Muiden is dat principe onvoldoende toegepast en komt het geplande onderhoud voor diverse wegen rijkelijk laat.

In de aanloop naar de fusie met Naarden en Bussum heeft Muiden bij het rijk verzocht om een bijdrage uit het Gemeentefonds. Om ervoor te zorgen dat Muiden 'schoon' de fusie kon aangaan en de herindelingspartners Naarden en Bussum niet belast werden met Muidense tekorten uit het verleden, heeft het rijk via een artikel 12-procedure een bijdrage toegekend¹⁾. Een deel van die bijdrage is gelabeld aan het wegwerken van het achterstallig onderhoud van wegen. Om in aanmerking te komen voor deze bijdrage vanuit het Gemeentefonds heeft Muiden onder andere de verplichting opgelegd gekregen om een geactualiseerd Wegenbeheerplan op te stellen. Doel daarvan is om de toestand van de wegen in de gemeente Gooise Meren naar een minimaal onderhoudsniveau (niveau C) te brengen. De gemeenteraad van Muiden heeft de benodigde gelden voor wegonderhoud (aangevuld met de bijdrage van het rijk) apart gereserveerd. Gooise Meren heeft deze reserveringen in haar begroting overgenomen. Er is dus reeds geormerkt geld beschikbaar voor het wegonderhoud.

Inmiddels is gestart met de uitwerking van de eerste projecten die daaruit voortvloeien en zijn er ontwikkelingen die vragen om een vaststelling van de uitgangspunten en randvoorwaarden, waarbinnen de deelprojecten worden uitgevoerd. Deze nota bevat onze voorstellen voor deze kaders.

¹⁾ Zie Artikel 12 rapport Muiden 2015 – Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Globale inventarisatie

Voorafgaand aan de opstelling van het Wegenbeheerplan Muiden heeft een extern adviesbureau een inventarisatie en een globale inspectie van de wegen uitgevoerd, waarbij de technische staat van het wegenareaal is vastgesteld. Op basis van de inspecties is vervolgens bepaald welke onderhoudsmaatregelen de komende jaren nodig zijn om het wegenareaal in Muiden en Muiderberg op een minimaal basisniveau te krijgen. Vervolgens zijn aan de hand van standaard kencijfers globaal de benodigde financiële middelen in kaart gebracht. Het rijk heeft voor het wegonderhoud (via artikel 12 – algemene uitkering) een bijdrage van € 385.000 verstrekt.

Vaststelling Wegenbeheerplan Muiden 2015 – 2019

Op 25 juni 2015 heeft de gemeenteraad van Muiden het Wegenbeheerplan Muiden 2015 – 2019 vastgesteld. Daarmee heeft de raad ingestemd met het uitvoeren van groot onderhoud aan en rehabilitatie van diverse wegen in de kernen Muiden en Muiderberg, om zo de opgelopen achterstanden weg te werken.

Op 23 oktober 2015 heeft het college van Burgemeester en wethouders van Muiden een Plan van Aanpak vastgesteld, met daarbij een voorstel voor de voorbereiding van de in 2015 uit te voeren projecten en een (indicatief) faseringsplan voor uitvoering van de werkzaamheden, gepland in de periode 2015 – 2019.

Eerste bevindingen: meer dan alleen wegonderhoud

Naar aanleiding van deze besluiten is in de afgelopen periode een start gemaakt met de voorbereiding van het benodigd wegonderhoud. In 2015 heeft Muiden zelf al onderhoud uitgevoerd aan de Weesperweg en is zij gestart met de voorbereiding van de cluster 'Noord West' (rioolvervangings en herinrichting). In navolging van het faseringsplan is in februari dit jaar door Gooise Meren opdracht verstrekt voor de voorbereiding van het project 'Wegonderhoud Mariahoeve Muiden en Eikenlaan Muiderberg'. Tevens zijn wij gestart met de eerste voorbereidingen van de cluster 'Muiderberg'. Vanuit de eerste inventarisaties komen een aantal bevindingen naar voren, die van belang zijn voor de verdere uitwerking:

- **Urgent asfaltonderhoud:** begin 2016 hebben wij geconstateerd dat de asfaltverharding van een aantal wegen in Muiden en Muiderberg dusdanig slecht was, dat tussentijdse onderhoudsmaatregelen noodzakelijk waren. Daarom is medio 2016 de asfaltverharding van de Tesselschadelaan geheel vervangen en zijn er asfaltwerkzaamheden uitgevoerd aan de Mariahoeveweg, Meerkade, Amsterdamse Poort/Weesperweg, Zuidpolderweg en diverse straten in Muiderberg. Daarmee zijn potentieel gevaarlijke schades aan asfaltwegen voorlopig verholpen.
- **Gebreken riolering:** Uit rioliinspecties is gebleken dat er (grootschalig) gebreken en schades aan de riolering zijn. In sommige straten zijn die gebreken zodanig, dat de riolering vervangen dient te worden. Wanneer nu alleen bovengronds wegonderhoud wordt uitgevoerd, dienen de wegen over enkele jaren weer opgebroken te worden om de benodigde maatregelen aan de riolering uit te voeren.
- **Achterstand groenonderhoud:** Ook het groenonderhoud kent achterstanden. Voor de wijk Mariahoeve wordt een renovatie van de groenvoorzieningen aanbevolen. De huidige beplanting in deze wijk vraagt namelijk relatief intensief onderhoud. Gelet op de

Asfaltschade Mariahoeveweg, inmiddels gerepareerd

Riool Tesselschadelaan: breuk en aantasting van leidingen

bezuinigingen waartoe besloten is, dient gekozen te worden voor een andere opzet van de groenvoorzieningen, die in de toekomst minder onderhoud vraagt.

- **Onderhoud Openbare Verlichting:** ook aan de openbare verlichting is op diverse plaatsen onderhoud nodig. Zo dienen in de wijk Mariahoeve oude lichtmasten vervangen te worden. In deze wijk staan sommige lichtmasten in de asfalt-verharding, die vanwege het benodigd wegonderhoud (gedeeltelijk) vernieuwd moet worden. Wanneer nu alleen het wegonderhoud wordt uitgevoerd, moet de verharding binnen enkele jaren op diverse plaatsen weer opgebroken en hersteld worden, om de lichtmasten te kunnen vervangen of verplaatsen. Ook elders in Muiden en Muiderberg is onderhoud aan de openbare verlichting nodig.

Blokhagen Mariahoeve: niet fraai meer en duur in onderhoud

Lichtmast in slechte staat

Lichtmast in slecht asfalt: wenselijk om gelijktijdig te vervangen

1.2 Integrale aanpak

In het Wegenbeheerplan Muiden is het benodigd wegonderhoud in Muiden en Muiderberg globaal inzichtelijk gebracht. Omdat er behalve wegonderhoud ook onderhoud nodig is aan de riolering, de groen- en speelvoorzieningen en de openbare verlichting, dienen de werkzaamheden integraal opgepakt te worden. Wanneer dit onderhoud apart van elkaar wordt uitgevoerd, leidt dat tot kapitaalvernietiging. Voor een zo efficiënt mogelijke uitvoering (werk met werk maken, profiteren van aanbestedingsvoordeel) wordt voorgesteld al het benodigd onderhoud per wijk of cluster te combineren in één project.

1.3 Doel

Doel van de deelprojecten is om binnen enkele jaren (2016 – 2019) de achterstanden in het onderhoud van de wegen in Muiden en Muiderberg weg te werken. Deze nota is bedoeld om de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de onderhoudsprojecten vast te stellen.

1.4 Projectresultaat

Het beoogd resultaat van ieder (deel)project is dat al het benodigd onderhoud zodanig op orde is gebracht, dat er in de eerste 15 tot 20 jaar na aanpak van de betreffende cluster / wijk geen groot onderhoud meer nodig is. Wanneer sprake is van een herinrichting (zie 2.2. Kwaliteit), dienen de wegen bovendien volgens de nieuwste toegankelijkheidseisen en Duurzaam Veilig ingericht te zijn.

1.5 Planafbakening

Deze nota heeft betrekking op het uit te voeren onderhoud in de kernen Muiden en Muiderberg. Momenteel bevindt de planvorming voor de cluster Noordwest zich reeds in de realisatiefase; het Definitief Ontwerp voor dit project is door de gemeenteraad vastgesteld, het bestek hiervoor is inmiddels aanbesteed en de uitvoering is gestart. Voor de cluster Noordwest is bovendien reeds op 20 april 2016 een Nota van Uitgangspunten vastgesteld. De nu voorliggende Nota is daarom niet van toepassing op de cluster Noordwest.

Momenteel wordt rijksweg A1 ter hoogte van Muiden door aannemerscombinatie SaaOne aangepast en omgelegd. Met deze aannemerscombinatie zijn afspraken gemaakt over het tussentijds onderhoud aan de gemeentelijke wegen in de invloedssfeer van de werkzaamheden aan de A1 (Tracébesluit), dat door en voor rekening van de aannemerscombinatie wordt uitgevoerd. Het onderhoud aan de verharding van deze wegen, dat op basis van de door Inspectrum gehouden weginspecties nodig zou zijn, wordt daarom in een later stadium uitgevoerd. Door SaaOne worden ook delen van enkele aansluitende gemeentelijke wegen verlegd/vernieuwd (De Goog, Amsterdamsestraatweg en Naardervaart). Het eerder geplande onderhoud aan deze wegen door de gemeente komt daardoor te vervallen. De hiervoor geraamde middelen zijn dus niet nodig voor het onderhoud aan deze wegen en houden we (in theorie) 'over'.

2 Uitgangspunten

2.1 Beheeraspecten (TGKIO)

Gelet op de gewenste projectmatige aanpak stellen wij voor om bij de verdere uitwerking van de deelprojecten vooral te sturen op de volgende beheeraspecten:

- **Tijd:** wanneer / hoeveel?
- **Geld:** hoe rendabel?
- **Kwaliteit:** hoe goed?
- **Informatie:** op basis waarvan?
- **Organisatie:** voor/door wie?

De uitgangspunten ten aanzien van deze beheeraspecten worden in de navolgende paragrafen (niet speciaal in deze volgorde) beschreven.

2.2 Kwaliteit

Integrale en projectmatige aanpak

De inhoudelijke focus van de projecten ligt in eerste instantie op het benodigd wegonderhoud, maar conform de eerdere besluitvorming van Muiden wordt 'werk met werk gemaakt' en onderhoud aan overige voorzieningen zoveel mogelijk in de projecten gecombineerd. De clusters worden projectmatig en integraal voorbereid door een projectgroep waarin alle benodigde vakdisciplines zijn vertegenwoordigd. Hiermee wordt de efficiency en kwaliteit van het werk verhoogd. De huidige ervaringen wijzen uit dat er veelal nader onderzoek (check eigendomssituaties, uitvoeren rioolinspecties) en een zorgvuldige risico-inventarisatie (uitgebreid bodemonderzoek) nodig is. Daarvoor is het noodzakelijk om in een vroeg stadium per cluster een goed beeld te hebben van het benodigd onderhoud aan de overige voorzieningen.

Projectresultaat bepaalt mate van onderhoud

Het in paragraaf 1.4 beschreven projectresultaat is maatgevend als criterium om te bepalen of werkzaamheden gecombineerd moeten worden, of volstaan kan worden met alleen wegonderhoud. Wanneer bijvoorbeeld de gebreken aan de riolering zodanig zijn, dat het riool zonder ingrijpen redelijkerwijs nog 15 tot 20 jaar kan functioneren, worden deze werkzaamheden nu niet meegenomen met het wegonderhoud. Ook kan het zijn dat vooralsnog volstaan kan worden met kleinere deelreparaties. Het doel is om het benodigd onderhoud af te stemmen op de geplande vervangingsjaren van de riolering. Hét moment om investeringen te doen aan zowel het riool als de bovenliggende weg (inclusief groenvoorzieningen en verlichting) is namelijk wanneer de riolering vervangen moet worden.

Mate van onderhoud is van invloed op mate van honoreren wensen

Vanzelfsprekend worden de onderhoudsplannen per cluster afgestemd met de betreffende bewoners en belanghebbenden. Zie hiervoor ook paragraaf 2.5. Informatie. Als het gaat om de kwaliteit van het proces hiervoor, dient daarbij vermeld te worden dat wanneer sprake is van alleen wegonderhoud, er (financieel) minder ruimte is voor het honoreren van wensen van belanghebbenden, dan wanneer integraal onderhoud wordt uitgevoerd. De budgetten voor het wegonderhoud zijn namelijk krap; extra werkzaamheden kunnen hiervoor niet uitgevoerd worden. Wanneer er alleen wegonderhoud wordt uitgevoerd, verandert er bovendien ook niks wezenlijk, de inrichting van wegen blijft dan (nagenoeg) hetzelfde. Wel wordt getracht 'quick-wins' zoveel mogelijk mee te nemen en te voldoen aan de eisen van de huidige tijd (o.a. gebruik richtlijnen voor vormgeving van drempels en plateaus).

Anders is het, wanneer de ondergrondse riolering vervangen moet worden. Omdat dan de gehele weg opgebroken en vernieuwd wordt, worden bij de bovengrondse herinrichting de principes van Duurzaam Veilig als uitgangspunt genomen. Tevens kan er dan veelal meer tegemoet gekomen worden aan wensen van belanghebbenden. Het maakt bij een totale herinrichting namelijk qua kosten niet veel uit of er bijvoorbeeld klinkers teruggebracht worden in extra gewenste parkeerplaatsen, of in de rijbaan.

2.3 Geld

Uitvoering wegonderhoud binnen reeds gereserveerde middelen

De gemeente Muiden heeft in de aanloop naar de fusie met Naarden en Bussum het Wegenbeheerplan Muiden 2015 – 2019 opgesteld en in haar begroting reserveringen opgenomen om het wegonderhoud naar een minimaal onderhoudsniveau te brengen. Om te voorkomen dat de nieuwe gemeente Gooise Meren geconfronteerd zou worden met kostenposten vanwege achterstallig onderhoud door Muiden, zijn de reserveringen van Muiden vanuit de artikel 12-procedure aangevuld. De benodigde gelden zijn door Muiden apart gezet. De gemeente Gooise Meren heeft de voor het geplande wegonderhoud beschikbaar gestelde gelden overgenomen en via de begrotingswijziging 2016 eveneens apart gezet. Deze zijn ondergebracht in de Reserve Wegen (budgetten voor groot onderhoud) en Bestemmingsreserve Wegen (investeringen voor rehabilitatie). Het betreft dus **geormerkte budgetten voor wegonderhoud in Muiden en Muiderberg**. Tabel 1 geeft een overzicht.

Tabel 1. Gereserveerde middelen voor wegonderhoud			
Bedragen zijn inclusief kosten voor voorbereiding, administratie en toezicht, maar excl. BTW			
Nr.	Cluster	Groot Onderhoud	Investering
1.	Mariahoeve en Eikenlaan	€ 236.000	€ 204.000
2.	Muiderberg	€ 1.144.000	€ 344.000
3.	Vesting en Zuidwest	€ 661.000	€ 80.000
4.	Noordwest *	€ 39.000	€ 205.000
5.	SaaOne * *	€ 54.000	€ 327.000
6.	Buitengebied	€ 279.000	€ 606.000
7.	Zuidpolderweg	€ 0	€ 488.000
8.	Weesperweg (reeds uitgevoerd in 2015)	€ 22.000	€ 0
	Subtotaal	€ 2.435.000	€ 2.254.000
	Totaal gereserveerd wegonderhoud	€ 4.689.000	
* De gereserveerde middelen voor Noordwest zijn naar aanleiding van het gunstige aanbestedingsresultaat niet benodigd voor deze cluster, maar vallen voorsnog vrij binnen de Bestemmingsreserve Wegen.			
** De gereserveerde middelen voor de cluster SaaOne blijven (in theorie) 'over', omdat de betreffende weggedelen door SaaOne worden verlegd (totaal vernieuwd). Ook deze bedragen vallen voorsnog vrij binnen de Bestemmingsreserve.			

Zowel de hoogte van de geraamde bedragen, als ook de inschatting of de toestand van de weg met een onderhoudsmaatregel (te dekken uit Reserve Wegen) of met volledige rehabilitatie (investering) naar het gewenste niveau gebracht moet worden, is tot stand gekomen aan de hand van globale schattingen tijdens de uitgevoerde weginspecties. Het kan voorkomen dat er in een cluster meer wegen volledig gerehabiliteerd moeten worden dan eerder is ingeschat, terwijl in een andere cluster meer dan vooraf gedacht volstaan kan worden met 'normale' onderhoudsmaatregelen. Financiële verschuivingen tussen clusters onderling mogen voorkomen, verschuivingen tussen de reserveringen voor 'groot onderhoud' en 'investeringen' zijn in principe niet mogelijk. Uitgangspunt is dat al het wegonderhoud in Muiden en Muiderberg uitgevoerd wordt binnen het totaal van de daarvoor gereserveerde bedragen. De huidige inschatting is dat de financiële 'meevallers' vanuit de clusters Noordwest en SaaOne nodig zijn om de krap geraamde middelen voor andere clusters te compenseren.

Bij aanvullend onderhoud ook aanvullende besluitvorming door gemeenteraad

De gemeenteraad van de voormalige gemeente Muiden heeft het Wegenbeheerplan Muiden 2015 – 2019 en de daarbij voorgestelde uitgaven voor het uitvoeren van groot onderhoud en rehabilitatie vastgesteld. Voor die projecten, waarbij volstaan kan worden met alleen wegonderhoud en dit binnen de gereserveerde middelen uitgevoerd kan worden, is daarom geen besluitvorming door de raad meer nodig. Wanneer er in de projecten ook onderhoud aan andere voorzieningen nodig is, dient aanvullend dekking van kosten gevonden te worden onder de producten waarop het onderhoud betrekking heeft: riolering, groenvoorzieningen, openbare verlichting en speelvoorzieningen. In het Meerjareninvesteringsplan 2017 zijn voor openbare verlichting, groenvoorzieningen en speeltoestellen reeds budgetten opgenomen. Om deze gereserveerde budgetten daadwerkelijk te kunnen inzetten voor de projecten in Muiden en Muiderberg, dient eerst nog aanvullende goedkeuring door de gemeenteraad gevraagd te worden. Maatregelen aan de riolering worden zondig opgenomen in het in 2017 op te stellen Gemeentelijk Rioleringsplan.

Indien mogelijk wordt subsidie vanuit de BDU aangevraagd

Wanneer in een cluster sprake is van alleen wegonderhoud, dient de gemeente de werkzaamheden zelf te bekostigen vanuit de daarvoor gereserveerde gelden. Wanneer ook de riolering vervangen moet worden en er daardoor sprake is van een bovengrondse herinrichting, bestaat de mogelijkheid om bij de provincie subsidie aan te vragen vanuit de Brede Doel Uitkering (BDU). Een project komt alleen dan in aanmerking voor een bijdrage vanuit de BDU, wanneer het Definitief Ontwerp voorstellen bevat om de verkeersveiligheid te verbeteren. De subsidie dient per project aangevraagd te worden. Toekenning van BDU-gelden is niet zeker en ook afhankelijk van de prioritering van andere projecten in onze regio.

Aanpassingen op basis van Life Cycle Costing (LCC)

Per cluster / project wordt een raming opgesteld. Indien er wijzigingen gewenst zijn in bijvoorbeeld het toe te passen verhardingsmateriaal (in geval van rehabilitatie), dan worden mogelijke varianten vergeleken aan de hand van LCC-ramingen. Hiermee worden niet alleen de aanlegkosten in ogenschouw genomen, maar worden tevens de beheer- en sloopkosten meegewogen. Zodoende worden de kosten over de totale levensduur inzichtelijk gemaakt en kan er een beter afgewogen keuze gemaakt worden.

2.4 Tijd

Vorbereiding en uitvoering projecten in de periode 2016 - 2019

Zoals aangegeven wordt uit efficiencyoverwegingen voorgesteld om al het benodigd onderhoud per wijk / cluster op orde te brengen. Per saldo vraagt dit proces (per cluster) meer tijd dan eerder is aangegeven. Door deelprojecten parallel aan elkaar op te pakken, proberen wij de benodigde onderhoudswerkzaamheden nog binnen het eerder aangegeven tijdsbestek (tot 2019) uit te voeren. De fasering van deze (in totaal 8) clusters is zodanig gekozen dat Muiden en Muiderberg zo goed mogelijk bereikbaar blijven tijdens de werkzaamheden. **Bijlage 1** geeft de huidige planning weer.

2.5 Organisatie

Vorbereiding met een integrale projectgroep en ingenieursbureau

Zoals in paragraaf 2.2. aangegeven wordt voor de voorbereiding van de projecten een integrale projectgroep samengesteld, waarin alle benodigde vakdisciplines vertegenwoordigd zijn. Tabel 2 geeft een overzicht van de samenstelling van de projectgroep, alsook de huidige (globale) inschatting van de benodigde ambtelijke uren van voorbereiding tot en met de realisatie.

Tabel 2. Samenstelling integrale projectgroep – globale raming uren								
Discipline	Naam	Cluster						
		1	2	3	4	5	6	7
Werkvoorbereiding								
Wegen	Zweers / Van der Veen	200	400	250	-	75	100	125
Riolering	Van den Boogaard	30	60	30	-	-	15	15
Verkeer	Jobse	25	60	30	-	15	15	25
Groen	Van Woudenberg / Hol	50	75	30	-	15	15	20
Bomen	Nieskens	35	50	35	-	20	20	20
Spelen/meubilair	Hensbergen	40	40	40	-	15	15	15
OV	Drost	50	75	50	-	30	30	50
Water	Barendregt	15	25	25	-	10	10	30
Financiën	Van Maris	20	30	20	-	15	15	20
Inkoop	Sluis	35	70	35	-	35	35	35
Communicatie	Scherder	15	15	15	-	15	15	15
Grondzaken	Rebel	-	30	15	-	-	-	-
Beheer & Service	Moraal	20	30	20	-	10	10	10
Realisatie								
Toezichthouder	Van Wieringen	350	800	360	-	200	200	270
Werkvoorbereiding en realisatie								
Ondersteuner	Stolp	175	350	200	-	115	115	175
Directievoerder	Berends (projectleider)	400	900	450	-	275	275	450
Totaal	9080 uur	1460	3010	1605	0	845	885	1275

In totaal is voor de voorbereiding en begeleiding van alle deelprojecten naar verwachting ca. 9080 uur benodigd.

Voor het uitwerken van ontwerpen, bestekken en tekeningen wordt de gemeente ondersteund door een ingenieursbureau. De engineeringkosten en de kosten voor toezicht tijdens de uitvoering worden gedekt uit de gereserveerde en eventueel nog te reserveren middelen.

2.6 Informatie

Basisinformatie

De planvorming per deelproject komt tot stand naar aanleiding van gehouden wegininspecties (reeds in 2015 gerapporteerd door een extern adviesbureau), of nog te houden inspecties (van riolering, groenvoorzieningen en openbare verlichting). Op basis van de bevindingen die hieruit naar voren komen wordt een Voorlopig Onderhoudsplan uitgewerkt.

Bewonersparticipatie en communicatie

Deze paragraaf bevat de globale uitgangspunten ten aanzien van communicatie en participatie. Per deelproject wordt nog een Communicatie- en Participatieplan uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd.

Voor het opstellen van een Voorlopig Onderhoudsplan wordt gebruik gemaakt van de input van de dorpsraad Muiderberg, de recent opgerichte wijkraad Mariahoeve en de eveneens recent opgerichte stadsraad Muiden. Deze raden krijgen de rol van **adviseur en klankbordgroep**. Wij vragen de raden niet alleen om inhoudelijke input, wij willen hen ook inzetten om te reflecteren op het verloop van de processen en te toetsen of de gemeente de beloofde verwachtingen gedurende het proces naar behoren waar maakt.

Wij willen voor de planvorming ook zoveel mogelijk gebruikmaken van hetgeen er leeft onder bewoners en belanghebbenden. Om deze informatie snel en efficiënt naar binnen te halen, bevragen wij belanghebbenden vóór bijvoorbeeld via een digitale enquête en krijgen zij de mogelijkheid om digitaal te reageren op de plannen. Tevens presenteren wij de plannen tijdens informatiebijeenkomsten. Belanghebbenden kunnen wensen en ideeën ten aanzien van het Voorlopig Onderhoudsplan kenbaar maken, waarna wordt beoordeeld aan welke wensen tegemoet kan worden gekomen en welke kansen die ook door bewoners naar voren worden gebracht, kunnen worden benut. Tevens worden bewoners zoveel mogelijk geraadpleegd wanneer er keuzes gemaakt dienen te worden in het plan, bijvoorbeeld bij het vervangen van verhardingen (keuze in soort, type en kleur) en groenvoorzieningen (keuze uit plantsoorten). Zoals in paragraaf 2.2. is toegelicht, kan er bij het vervangen van de riolering meer aan eventuele wensen tegemoet gekomen worden, dan wanneer er alleen sprake is van wegonderhoud. Dat neemt niet weg dat de gemeente – waar zij kan – wil meewerken aan eventuele wensen en initiatieven. Ook al zijn de gemeentelijke budgetten beperkt, waar mogelijk willen we faciliteren wat nodig is om de wijken op te knappen naar de inzichten van de bewoners. Dat is niet altijd alleen afhankelijk van gemeentelijke budgetten en mogelijk ook per deelproject verschillend. In ieder deelproject dient er daarom ruimte te zijn om vanuit maatwerk te bepalen wat de gemeente vanuit haar faciliterende rol kan bijdragen om zoveel mogelijk draagvlak te verkrijgen voor de plannen.

Voor ieder deelproject worden (in eerste instantie) twee informatiebijeenkomsten gehouden. De **eerste informatie-/participatiebijeenkomst** is met name bedoeld voor de presentatie van het Voorlopig Onderhoudsplan. Daarin geeft de gemeente aan welke informatie er bij bewoners is opgehaald en doet zij een voorstel hoe deze informatie te verwerken in de uitvoering van de onderhoudswerkzaamheden. Tevens wordt deze avond gebruikt voor gedachtewisseling en discussie met bewoners van de betreffende cluster, waarna het plan – waar mogelijk – wordt aangepast. Een informatiebijeenkomst kent een plenair gedeelte en een informeel gedeelte. Tijdens het plenaire deel wordt een korte algemene toelichting (ca. 15 min.) gegeven op het plan. Daarna gaat de groep uiteen in een informeel deel met presentatie van het plan op panelen. Dit geeft een goede gelegenheid voor persoonlijke aandacht voor en contact met burgers en andere belanghebbenden. Deze werkvorm is laagdrempelig en nodigt uit tot een dialoog en reactie op de plannen. Diverse gemeentelijke medewerkers die zitting hebben in het projectteam zullen de aanwezigen te woord staan. Ook de portefeuillehouder (Sanderse) is aanwezig om vragen te beantwoorden. Raadsleden krijgen eveneens een uitnodiging voor de bijeenkomst, zodat zij informatie kunnen verzamelen en betrokkenen

bevragen. Op de avonden worden reactieformulieren beschikbaar gesteld, zodat belanghebbenden ook een schriftelijke reactie kunnen indienen. Alle reacties op de informatiebijeenkomst worden in een verslag verwerkt. Een inspraakverslag wordt toegezonden aan degenen die aanwezig waren.

De tweede bijeenkomst is bedoeld om het Definitief Onderhoudsplan te presenteren en gemotiveerd aan bewoners en belanghebbenden terug te koppelen wat wel en niet is aangepast.

Alle informatieavonden worden in principe zo dicht mogelijk bij de betreffende wijk belegd. In Muiden is hiervoor de Kazerne beschikbaar, voor Muiderberg wordt voornamelijk gedacht de avonden in de Rijver te houden. Per deelproject worden bewoners en belanghebbenden met een brief uitgenodigd voor de informatiebijeenkomsten. De aankondiging van de bijeenkomsten wordt ook op de gemeentepagina van de plaatselijke huis- aan huisbladen en op de website van de gemeente Gooise Meren geplaatst. In de uitnodigingsbrief wordt duidelijk verwoord waarover de omwonenden hun reactie kunnen geven en hoe de gemeente voornemens is hiermee om te gaan.

Fasering en rolverdeling

De deelprojecten worden gefaseerd uitgevoerd. Iedere fase heeft een eigen rolverdeling.

- **Fase 0 – Initiatief**
Deze fase is reeds doorlopen. Vanuit de Muidense situatie is opdracht gegeven om een Wegenbeheerplan op te stellen.
- **Fase 1 – Onderzoek**
De onderzoeksfase is bedoeld om de haalbaarheid van een project helder te krijgen. Er is onderzoek gedaan naar de toestand van de wegen in Muiden en Muiderberg. Een adviesbureau heeft hiervoor weginspecties uitgevoerd. Hierover is in het Wegenbeheerplan Muiden in 2015 gerapporteerd, de gemeenteraad van Muiden heeft het Wegenbeheerplan vastgesteld. Om 'werk met werk' te kunnen maken is per cluster aanvullend onderzoek nodig (onderzoek eigendom wegen, houden rioolinspecties, inspecteren groenvoorzieningen en openbare verlichting), alvorens een degelijk (voorlopig) plan uitgewerkt kan worden. Voor de wijk Mariahoeve is dat gedeeltelijk reeds uitgevoerd, voor de wijken Muiderberg en Muiden Vesting zijn wij hier onlangs mee gestart.
- **Fase 2 – Uitgangspunten**
Dit is de huidige fase. Deze Nota vormt de basis voor de uitwerking van de verschillende deelprojecten, met uitzondering van de cluster Noordwest (reeds in realisatiefase). In dit nu voorliggende document zijn de uitgangspunten en algemene randvoorwaarden voor de verdere uitwerking in deelprojecten beschreven. Vanwege het belang hiervan, de politieke afwegingen die daarbij spelen én de eventuele latere noodzaak tot het voteren van aanvullende financiële middelen, worden de kaders, zoals beschreven in deze Nota, door het college vastgesteld en als Raadsmededeling aan de gemeenteraad verzonden. Na vaststelling van deze Nota als algemene basis, wordt de uitwerking per deelproject opgepakt.
- **Fase 3 – Voorlopig Onderhoudsplan / Ontwerp**
In deze fase wordt op basis van de bevindingen een Voorlopig Onderhoudsplan of (indien sprake is van een herinrichting) een Voorlopig Ontwerp opgesteld. Tijdens de eerste informatiebijeenkomst wordt het Voorlopig Onderhoudsplan gepresenteerd aan bewoners en belanghebbenden. Reacties en zienswijzen op het Voorlopig Onderhoudsplan worden verzameld voor verwerking in het Definitief Onderhoudsplan. Tevens wordt in deze fase beoordeeld wat er verder nodig is om wensen vanuit de omgeving mogelijk te maken.
Het vaststellen van het Voorlopig Onderhoudsplan of Voorlopig Ontwerp en het vrijgeven hiervan voor een informatiebijeenkomst voor alle belanghebbenden, is gemandateerd aan het college van burgemeester en wethouders.
- **Fase 4 – Definitief Onderhoudsplan / Ontwerp**
In deze fase wordt het Voorlopig Onderhoudsplan, mede op basis van de input van belanghebbenden, aangepast tot een Definitief Onderhoudsplan of (indien sprake is van een herinrichting) een Definitief Ontwerp. Ook het Definitief Onderhoudsplan wordt tijdens een

informatiebijeenkomst gepresenteerd aan bewoners en belanghebbenden. Op deze avond wordt gemotiveerd teruggekoppeld welke verzoeken wel of niet gehonoreerd kunnen worden. Aan het voorstel voor het Definitief Onderhoudsplan wordt een Reactienota toegevoegd met alle op het Voorlopig Onderhoudsplan ingediende reacties en zienswijzen en de voorgestelde verwerking daarvan in het Definitief Onderhoudsplan. Het Definitief Onderhoudsplan of Definitief Ontwerp wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

In deze fase wordt tevens de goedkeuring van de gemeenteraad gevraagd voor het daadwerkelijk inzetten van eerder gereserveerde budgetten (uitgezonderd wegonderhoud) voor de projecten in Muiden en Muiderberg. Indien blijkt dat er aanvullend budget nodig is voor de realisatie van de projecten, dan wordt daartoe eveneens in deze fase een voorstel aan de raad voorgelegd.

- **Fase 5 – Realisatie**
Nadat het Definitief Onderhoudsplan (of Definitief Ontwerp) is vastgesteld, worden bestek en tekeningen uitgewerkt voor het project. Hierover is geen inspraak mogelijk. Het project wordt door het college van burgemeester en wethouders aanbesteed en opgedragen aan een aannemer. Daarna worden de benodigde werkzaamheden uitgevoerd. Bewoners worden gedurende de uitvoering geïnformeerd over planning en fasering van werkzaamheden.
- **Fase 6 – Beheer**
Na realisatie van het project en een onderhoudsperiode van een half jaar, waarin de aannemer verantwoordelijk is voor onderhoud op de uitgevoerde werkzaamheden, wordt het project intern binnen de afdeling BORG overgedragen voor beheer.

3 Overige randvoorwaarden

3.1 Algemene randvoorwaarden

De deelprojecten worden met in achtneming van de volgende algemene randvoorwaarden uitgewerkt:

- **Handboek Infra** – intern handboek dat binnen Gooise Meren beschikbaar is met principes voor constructies, oplossingen en voorzieningen binnen de openbare ruimte.
- **Principes Duurzaam Veilig** (bij herinrichting) – landelijke richtlijnen voor een verkeersveilige weginrichting.

3.2 Duurzaamheid

Waar mogelijk worden in de deelprojecten ten aanzien van diverse aspecten duurzame, kansrijke oplossingen uitgewerkt. Er worden klimaatbewuste keuzes gemaakt en de CO₂- uitstoot wordt zoveel mogelijk verminderd. Omdat bij een herinrichting van wegen de bovengrondse invulling opnieuw bepaald moet worden, zijn de mogelijkheden voor een duurzame invulling hierbij vanzelfsprekend groter dan wanneer er alleen 'standaard' wegonderhoud wordt uitgevoerd.

People

- Alle gebruikers (ook mensen met een beperking) moeten zich makkelijk en veilig kunnen verplaatsen door en verblijven in de openbare ruimte.
- In geval van herinrichting wordt de functionaliteit en (verkeers)veiligheid verbeterd.
- Het resultaat van de onderhoudsmaatregelen draagt bij aan het algemeen welbevinden van bewoners.

Planet

- In geval van 'standaard' wegonderhoud wordt zoveel mogelijk materiaal (o.a. tegels, klinkers) in de plannen hergebruikt.
- In geval van herinrichting wordt zoveel mogelijk duurzaam materiaal of duurzaam geproduceerd materiaal verwerkt.
- Al het vrijkomende materiaal (asfalt- en betonpuin, grond, pvc) is volledig recyclebaar en herbruikbaar als grondstof in de wegebouw.
- Riolering: wanneer de riolering vervangen moet worden, wordt getracht het hemelwater te scheiden en te infiltreren.
- Waar mogelijk wordt de natuurlijke uitstraling en beleving van de groenstructuur zoveel mogelijk versterkt.
- Recent (periode 2013 – 2015) is de openbare verlichting in diverse straten van Muiden en Muiderberg vervangen met gebruikmaking van conventionele armaturen. Vanuit oogpunt van efficiency en Duurzaamheid wordt de levensduur van deze armaturen benut. Wanneer bestaande armaturen van de openbare verlichting echter aan vervanging toe zijn (o.a. in de wijk Mariahoeve), worden deze vervangen door duurzame LED-armaturen.

Profit

- In geval van herinrichting zijn het ontwerp voor en de uiteindelijke inrichting van de openbare ruimte degelijk en houdbaar voor de langere termijn.
- In geval van herinrichting is het ontwerp van de wegen gericht op zo laag mogelijke kosten over de totale levensduur.

4 Aandachtspunten

Mate van honoreren wensen

Voor de deelprojecten voor het wegonderhoud zien wij aandachtspunten ten aanzien van het proces en dan vooral met het oog op de mate van inspraak door belanghebbenden. Wanneer het benodigd onderhoud in een deelproject zich beperkt tot alléén wegonderhoud is er (financieel) geen ruimte voor het uitvoeren van extra's. De inrichting van wegen blijft dan gelijk, eigenlijk worden alleen de stenen 'recht gelegd', of het asfalt gerepareerd. Daarmee is de mogelijkheid voor het honoreren van wensen van bewoners beperkt.

Er zijn echter (soms binnen dezelfde cluster) wegen waar ook ondergronds onderhoud nodig is. Omdat er vanuit het product 'Riolering' dan sowieso aanvullend budget nodig is voor het verwijderen en weer terugbrengen van de bovenliggende verharding én het qua kosten niet uit maakt of die verharding in een andere inrichting wordt teruggebracht, kan er in die gevallen meer rekening gehouden met wensen van bewoners. Dat kan er dus toe leiden dat wensen van bewoners van de ene straat niet gehonoreerd (kunnen) worden, terwijl de wensen van bewoners van een andere straat wél ingewilligd worden. Het zou kunnen zijn dat bewoners zich hierdoor ongelijk behandeld voelen door de gemeente, waardoor er om die reden weerstand tegen het proces ontstaat. Het is daarom zaak per cluster hierover vooraf een goede uitleg te geven.

Onzekerheid over voldoende budget

Er is een wezenlijk risico dat de gereserveerde middelen voor wegonderhoud niet afdoende zijn om al de benodigde werkzaamheden uit te voeren. De budgetten zijn krap. Uit onze eerste bevindingen blijkt dat de staat van het wegonderhoud plaatselijk zeer slecht is en er veel moet gebeuren om de verhardingen weer in een acceptabele staat te brengen. Getracht wordt om per deelproject in een vroeg stadium inzichtelijk te maken of de verwachte kosten nog overeen komen met de (voor dat deelproject) geraamde middelen. Daarnaast worden er in de komende periode beheerplannen voor de diverse producten uitgewerkt, waarin de toekomstige benodigde onderhoudsbudgetten nauwkeuriger in beeld gebracht worden. Pas wanneer er een aantal deelprojecten zijn uitgevoerd, wordt duidelijk of alle clusters uitgevoerd kunnen worden binnen het totaal van de gereserveerde middelen, of dat er aanvullend krediet noodzakelijk is.

Beoogde tijdsperiode is krap

Tot slot lijkt de periode tot 2019, waarin beoogd wordt om al het onderhoud in Muiden en Muiderberg op orde te brengen, nu nog lang. Echter, momenteel is nog niet alle informatie om voor de diverse deelprojecten een gedegen onderhoudsplan uit te werken, voorhanden. Het doen van nader onderzoek en uitvoeren van inspecties vraagt tijd. Daarnaast geldt dat er, los van het feit dat er inhoudelijk gezien behoorlijk wat werk verzet moet worden, ook voor besluitvorming (voor sommige deelprojecten door de gemeenteraad) en aanbesteding en gunning van projecten rekening gehouden moet worden met redelijke doorlooptijden. Uit de planning in bijlage 1 blijkt dat medio 2017 aan alle (resterende 7) clusters gewerkt moet worden, hetzij in het voorbereidingstraject dan wel in de uitvoeringsfase, om het onderhoud in Muiden en Muiderberg uiterlijk in 2019 op orde te krijgen. Gezien de gestelde ambitie vanuit het Wegenbeheerplan zijn de geplande tijdsperioden in dit stadium bewust kort gehouden, maar het is uiterst onzeker of de huidige planning daadwerkelijk haalbaar is. Er bestaat een reëel risico dat er meer tijd nodig is voor het voorbereiden en uitvoeren van het benodigd onderhoud in Muiden en Muiderberg.

Het is daarom noodzakelijk om de staat van de wegen te blijven monitoren en zonodig tussentijdse onderhoudsmaatregelen te nemen.

Bijlage 1 Voorlopige planning

